

Izmjene u platnom prometu u 2016. godini - primjena europskih SEPA pravila za plaćanja u kunama i eurima

Upute klijentima OTP banke o postupanju uslijed izmjena u platnom prometu i primjeni europskih SEPA pravila za plaćanja u kunama i eurima.

1. Što je SEPA i koje promjene donosi?

SEPA (eng. Single Euro Payments Area) je jedinstveno tržište za plaćanja u eurima u kojem platitelji mogu zadavati i primati plaćanja u eurima prema istim osnovnim uvjetima, pravima i obvezama, bez obzira na to gdje se nalaze.

Republika Hrvatska je odlučila da će se, osim platnih transakcija u eurima, obuhvatiti i platne transakcije u kunama.

Područje SEPA-e obuhvaća 34 države:

sve članice Europske unije (Austriju, Belgiju, Bugarsku, Cipar, Češku, Dansku, Estoniju, Finsku, Francusku, Grčku, Hrvatsku, Irsku, Italiju, Latviju, Litvu, Luksemburg, Mađarsku, Maltu, Nizozemsku, Njemačku, Poljsku, Portugal, Rumunjsku, Slovačku, Sloveniju, Španjolsku, Švedsku, Ujedinjeno Kraljevstvo) te Island, Lihtenštajn, Norvešku, Švicarsku, Monako i San Marino.

Promjene koje donosi SEPA

SEPA ima izravan utjecaj na Platitelje (inicijatore plaćanja), Primatelje (korisnike plaćanja) i Pružatelje platnih usluga (banke, platno-prometne institucije) kod:

- **Kreditnog transfera** – naloga za izvršenje plaćanja iniciranog od strane Platitelja prema svom Pružatelju platnih usluga (banci) koje banka prenosi u korist Primatelja plaćanja
- **Izravnog terećenja** – prijenosa s računa za plaćanje Platitelja, koje inicira Primatelj plaćanja, putem svojeg Pružatelja platnih usluga

Preduvjeti za slanje i primanje platnih naloga u standardu SEPA-e:

Obvezno je korištenje **IBAN-a** kao identifikatora računa za plaćanje.

2. Koji je terminski plan za ulazak Hrvatske u platnu shemu SEPA-e?

SEPA KREDITNI TRANSFER (kune i euro)	6. lipnja 2016.
SEPA IZRAVNO TEREĆENJE (kune)	1. veljače 2017.

3. Koje promjene donosi SEPA kreditni transfer?

1. Korištenje formata u platnom prometu od 6. lipnja 2016. godine:

Zadavanje pojedinačnih naloga na papirnim obrascima i putem internetskog bankarstva - nema promjene, za sada se HUB 3 obrazac neće mijenjati.

Promjene u datoteci zbrojnoga naloga - umjesto postojeće tekstualne datoteke zbrojnoga naloga za elektronička plaćanja, banke će zaprimati isključivo kreditne transfere u **ISO XML 20022 formatu** – poruka **pain.001**.

SEPA pain.001 poruke koriste se za iniciranje plaćanja u kunama, eurima i ostalim valutama koje klijent zadaje elektroničkim putem ili podnosi na šalteru banke u obliku datoteke.

Poruka pain.001 sadrži širi skup podataka u odnosu na postojeći zbrojni nalog (uglavnom opcionalna polja).

Za isplatu plaća u okviru navedene poruke pain.001 nije potrebno podnošenje Specifikacije, već odabir posebne oznake za isplatu plaća.

Danas	Od 6.6.2016.
Zbrojni nalog (txt) za	SEPA kreditni transfer – pain.001 (ISO XML 20022)
1 – nacionalna plaćanja u HRK	za sve vrste plaćanja i sve valute u jednoj datoteci
2 – međunarodna plaćanja u valuti HRK ili inozemnoj valuti	
3 – nacionalna plaćanja u inozemnoj valuti	
4 – plaće, ostala redovna i povremena davanja	

2. Izvještajne poruke (obavijesti i izvodi)

SEPA omogućuje klijentima zaprimanje različitih vrsta izvješća koja sadrže širi skup podataka i informacija u odnosu na postojeća izvješća:

Poruka pain.002 – Obavijest o odbijenim nalogima iz datoteke pain.001 zadane putem elektronskoga bankarstva

Poruka camt.053 – Izvadak po računu

Ako klijent želi izvješća i obavijesti u formatu SEPA-e učitavati u svoj sustav, mora napraviti tehničku prilagodbu sustava.

4. Tko se mora prilagoditi za migraciju na SEPA kreditni transfer?

Građani (potrošači) sve naloge za plaćanja na šalteru ili putem internetskoga bankarstva obavljaju jednako kao i do sada.

Poslovni subjekti (trgovačka društva, obrtnici, poljoprivredna zanimanja i slobodne djelatnosti) koji za elektronička plaćanja koriste datoteke zbrojnoga naloga, trebaju izvršiti prilagodbu sustava za kreiranje pain.001 poruka u novom formatu XML 20022.

- Ako klijent želi učitavati u svoj informatički sustav nove vrste izvještajnih poruka (pain.002 i camt.053) treba izvršiti prilagodbu sustava u skladu s propisanim shemama SEPA-e za prihvatanje i učitavanje pripadajućih poruka.

- Klijenti trebaju provjeriti sadrže li fakture koje dostavljaju poslovnim partnerima obvezne informacije: IBAN i BIC.

Privremena podrška klijentima putem aplikacije za konverziju

U prijelaznom razdoblju (nakon 6. lipnja 2016. godine) klijentima – poslovnim subjektima koji zadaju plaćanja u obliku elektronske datoteke na raspolaganju je korištenje aplikacije za konverziju datoteke za slijedeće vrste naloga: 1, 2, 3 i 4 (za način izvršenja 2 – zbrojni nalog), dok konverzija vrste naloga 4 (način izvršenja 1 – Specifikacija) nije podržana. Eventualna primjena načina izvršenja specifikacije i nakon 6. lipnja 2016. ovisi o ugovoru s bankom.

Detalji o mogućnosti preuzimanja aplikacije za konverziju dostupni su na službenoj stranici SEPA-e <http://www.sepa.hr>. Napominjemo da je besplatno korištenje aplikacije moguće do 1. rujna 2017. godine, a nakon navedenoga datuma uz naplatu naknade za korištenje. Savjetujemo klijentima da prilagode svoj sustav u što kraćem roku kako bi nesmetano obavljali poslovanje u skladu s novim pravilima.

Banke, platni sustavi (NKS, HSVP) i ostali pružatelji platnih usluga prilagođavaju svoje sustave i tehnološka rješenja kako bi bili usklađeni sa standardima SEPA-e.

Potrebna dokumentacija i konačni formati dostupni su na službenoj stranici SEPA-e <http://www.sepa.hr>